

Zber odpadových olejov vykonávaný spoločnosťou VYFAKO, spol. s r.o.

Stanislav Dvonč

VYFAKO, spol. s r.o. Nitrianska Blatnica 5, e-mail: dvonc@vyfako.sk

1. Úvod

Spoločnosť VYFAKO pôsobí v oblasti odpadového hospodárstva od roku 1991. V priebehu rokov 2003, 2004 sa transformovala na spoločnosť s ručením obmedzeným. Od svojho vzniku zaznamenáva rast v ekonomických ukazovateľoch, personálnych ukazovateľoch a priebežne rozširuje predmet činnosti podľa potrieb a požiadaviek zákazníka.

Poskytujeme komplexné riešenia odpadového hospodárstva pôvodcom odpadov. V súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom svojich zmluvných partnerov zneškodňovanie resp. zhodnocovanie odpadov, prepravu odpadov, inžiniersku činnosť v odpadovom hospodárstve, vodnom hospodárstve, v ochrane ovzdušia, predaj tovarov a výrobkov súvisiacich so zabezpečením odpadového a olejového hospodárstva.

Firma je členom: - „*Asociácie podnikateľov v odpadovom hospodárstve*“ (združenie právnických a fyzických osôb podnikajúcich v oblasti nakladania s odpadmi)

2. Skúsenosti pri zbere odpadových olejov

Zber odpadových olejov je vykonávaný našou spoločnosťou s cieľom maximálneho oslovenia nových a existujúcich cca 700 zmluvných partnerov pri využití zberných okruhov ako aj kapacity cisternového vozidla.

Zber sa vykonáva na základe zmluvných vzťahov medzi nami a držiteľmi odpadových olejov. K našimi zákazníkmi patria živnostníci, súkromne hospodáriaci roľníci, poľnohospodárske družstvá, obce, autoservisy ale i podniky autobusovej dopravy ako významní pôvodcovia odpadových olejov a stredne veľké podniky.

Z hľadiska množstva odpadových olejov nachádzajúcich sa u držiteľov môžeme uviesť ako príklad najmenšieho jednorazového odberu odpadového olejov v roku 2008 odber od opravára šijacích strojov v množstve 5 kg a najväčší odber od istého podniku v množstve 40 ton odpadového oleja.

Pri našej činnosti sa často stretávame s rôznymi dopravcami, ktorí sú schopní prevádzkovať 60 kamiónov, vykonávať si sami výmenu olejov pričom na odovzdanie majú ročne 3 max. 4 sudy (200 l) odpadových olejov. Je zarážajúci následne fakt, keď do ročného Hlásenia o vzniku a nakladaní s odpadmi uvedú produkciu olejových filtrov v množstve 7 ton a následne odpadových olejov majú odovzdaných 0,8 tony. Keď už na príslušnom ObÚŽP to nikomu nevadí asi by bolo naozaj potrebné stanoviť v legislatíve odpadového hospodárstva povinné % odovzdaných odpadových olejov v kalendárnom roku na základe nákupu olejov pre vybrané druhy podnikateľskej činnosti a množstva ročne nakúpeného oleja.

Ďalším problémom je snaha niektorých držiteľov zbaviť sa všetkých tekutých odpadov tak, že ich jednoducho vylejú do odpadového oleja (brzdové kvapaliny, použité riedidlo, rôzne odmasťovanie prostriedky...) nakoľko za tento neplatia. Tu by sme určite privítali legislatívne určenie povinného certifikované prístrojového vybavenia pri odbere odpadových olejov na určenie základných parametrov (voda, chlór, PCB, ľahkých podielov a mechanických nečistôt). V súčasnom období to riešime len tak, že olej od týchto pôvodcov neodoberáme.

Naša spoločnosť bola druhá v poradí pri udeľovaní autorizácie na zber a prepravu opotrebovaných olejov vydanéj pod číslom: 6/A/02 – 6.3 zo dňa 27.6.2002 s platnosťou osvedčenia do 30.6.2012. Novelou zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch bola k 1.3.2004 zrušená povinnosť autorizácie pre zber odpadových olejov. Aj keď sme neboli nadšený pri jej vybavovaní s odstupom času sa domnievame, že by bolo užitočné stanoviť pre firmy zaoberajúce sa zberom odpadových olejov povinnosť preukazovania materiálno-technického vybavenia a personálneho zabezpečenia zberu odpadových olejov. Dobrým riešením by bola povinnosť dať si každé 3. roky spracovať posudok od odborne spôsobilej osoby a tento by bol podkladom pre vydanie súhlasu na prevádzku zariadenia na zber odpadových olejov. Túto oblasť považujem za veľmi dôležitú aj z toho dôvodu, že nie na každom ObÚŽP musí byť zamestnaný pracovník ktorý je v problematike zberu opotrebovaných olejov odborne zdatný.

Nešlo by tu len o to aby sa znížil počet firiem, ktoré môžu vykonávať zber opotrebovaných olejov, ale prijaté opatrenie by zabezpečilo vyššiu „použitelnosť“ vyzbieraných olejov na ďalšie spracovanie, nakoľko by nedochádzalo k neodbornému zmiešavaniu navzájom nevhodných olejov.

V roku 2005 bola našej spoločnosti poskytnutá účelová dotácia Recyklačným fondom. Projekt riešil okrem iného zakúpenie 2 mobilných EKO skladov, ktoré sú na náklady spoločnosti VYFAKO dopravované na obce za účelom ambulantného zberu opotrebovaných olejov. Tento zber momentálne v niektorých regiónoch absentuje avšak s príspevom Recyklačného fondu spoločnosť VYFAKO vykonáva na základe oslovenia a požiadaviek obcí aj túto činnosť, čím sa zabezpečí odber opotrebovaných olejov od občanov, ktorí si výmenu oleja robia svojpomocne doma. Zber olejov z „domácností“ má jednak čiastočný prínos z hľadiska množstva vyzbieraného oleja, ale čo je určite dôležitejšie (z environmentálneho hľadiska), zamedzí sa prípadným únikom do povrchových alebo podzemných vôd, kontaminácií pôdy pri ich neodbornej manipulácii, skladovaní a „využívaní“. Ako príklad takéhoto „využitia“ by som mohol uviesť „ochranný náter“ futbalovej tribúny v jednej nemenovanej obci.

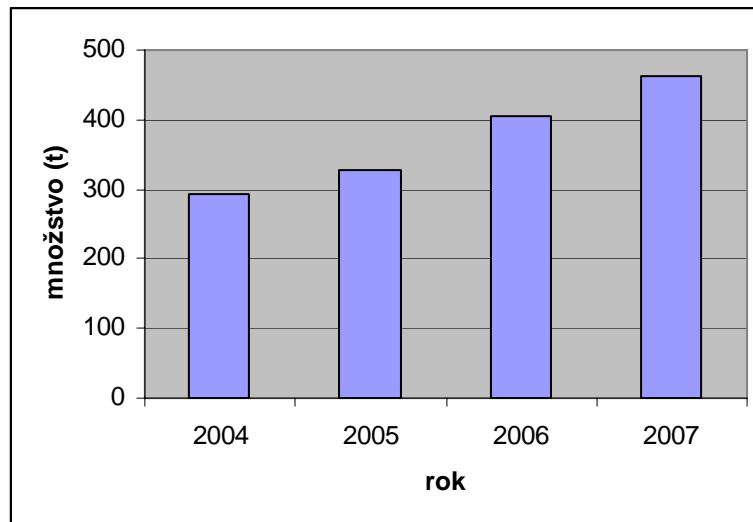
Odber odpadových olejov u niektorých pôvodcov pripomína často skôr riešenie ekologickej havárie a aj z tohto dôvodu náš projekt podporený Recyklačným fondom riešil zakúpenie určitého počtu záchytných vaní, sudov a kontajnera na zber odpadových olejov. Je však pozitívnou skutočnosťou, že tieto „sklady“ olejov sú už na ústupe.

3. Výsledky pri zbere opotrebovaných olejov

Spoločnosť VYFAKO vykonáva zber odpadových olejov od roku 1996. Jedná sa o odber jedným cisternovým vozidlom s objemom 2,5 m³ a čiastočne ďalšími vozidlami, ktoré sú v ADR výbave (cca 10 %). V danom prípade sa jedná o kusové zásielky (kovové sudy) V tabuľke uvádzam množstvo vyzbieraných odpadových olejov našou spoločnosťou:

Rok	2004	2005	2006	2007
odpadové oleje v t	292	328	405	463

Určitý nárast začal v roku 2005 v ktorom našej spoločnosti bola jednak udelená dotácia z Recyklačného fondu (v mesiaci júl) s príspevom ktorej bolo zakúpené nové cisternové vozidlo, zmenila sa logistika a cenové podmienky pri odbere opotrebovaných olejov.

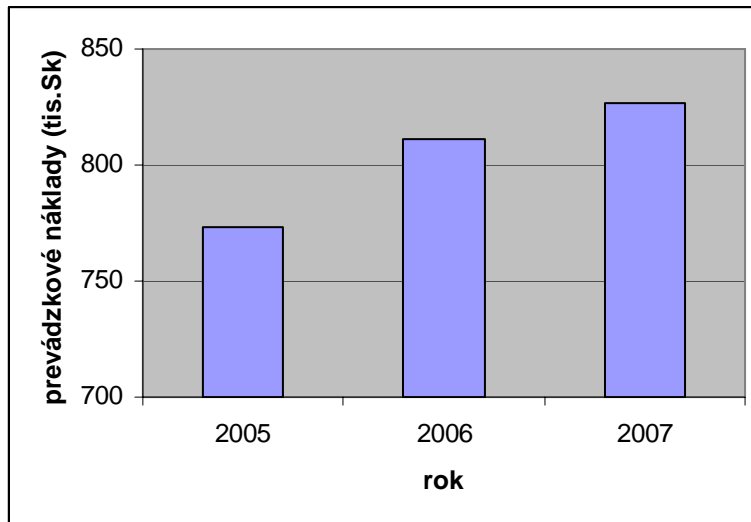

Ako je vidieť z hore uvedeného grafu najvýznamnejší nárast bol v roku 2006 a to o 23 % kedy sa naplno prejavili zmeny obchodných podmienok - odber väčšiny olejov vrátane prepravy bezplatne

4. Prevádzkové náklady súvisiace so zberom

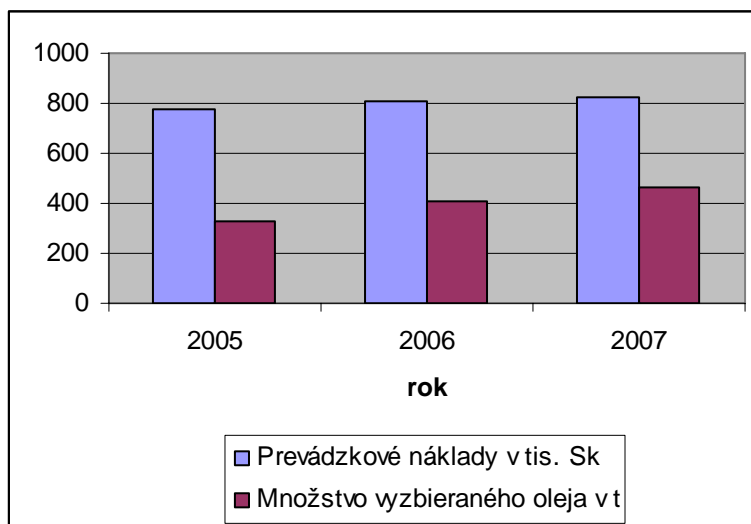
Prevádzkové náklady ktoré dole uvádzam sú len na pohonné hmoty, mzda vodičov, pomerná časť logistika dopravy, údržba servis vozidla, STK, emisná kontrola, cestná daň.

Rok	2005	2006	2007
Prevádzkové náklady v tis. Sk	773	811	827

Ďalej pre porovnanie uvádzam náklady v tis. Sk v návaznosti na množstvo vyzbieraného oleja

Rok	Prevádzkové náklady v tis. Sk	Množstvo vyzbieraného oleja v t
2005	773	328
2006	811	405
2007	827	463

Dovoľujem si zdôrazniť že tu nie sú zarátané investičné náklady súvisiace so zberom – kúpa cisternového vozidla, prestavba ADR, sklad olejov, váha, nádrže, záchytne vane, revízie a podobne, nakoľko kúpou drahšieho zberového vozidla, drahšieho

preskladovania atď. by došlo k výraznému skresleniu nákladov na vyzbieranie 1 kg opotrebovaného oleja.

5. Záver

Ako som v krátkosti hore uviedol **čiasťočnú** nákladovosť na zber opotrebovaných olejov je jasne vidieť, že súčasná výška príspevku do Recyklačného fondu ne je stanovená asi v potrebnej výške, ktorá by zabezpečila pokrytie nákladov na zber a zhodnocovanie opotrebovaných olejov. **Konkrétne nám v roku 2007 vyšiel čiasťočný náklad na zber 1 kg opotrebovaného oleja vo výške 1,78 Sk.**

Čo je potrebné ďalej zdôrazniť sú náklady spracovateľov opotrebovaných olejov, ktoré sú neporovnateľne vyššie.

V súčasnom období zákon o odpadoch umožňuje v zmysle § 56 ods. 3 možnosť zníženia príspevku do RF, v prípade keď dovozca alebo výrobca olejov preukáže, že sám alebo prostredníctvom zmluvného partnera zabezpečil ich zhodnotenie. Dochádza tu však k určitému „pokriveniu“ ceny odpadového oleja a príspevku do RF, nakoľko prax je taká, že dovozca alebo výrobca olejov nezaplatí do RF 2 Sk za 1 kg dovezeného alebo vyrobeného oleja, ale len napr. 1 Sk/kg zariadeniu na zhodnocovanie odpadových olejov.

Dovoľujem si vyjadriť presvedčenie, že i táto konferencie prispeje k tomu, aby sa upravila výška príspevku do Recyklačného fondu a vytvorili sa možnosti získať priame finančné prostriedky na základe vyzbieraného množstva odpadových olejov za kalendárny rok pre firmy zaoberajúce sa ich zberom a pre firmy zaoberajúce sa ich zhodnotením. Kto by mal dostať koľko je samozrejme vec odbornej diskusie.